

Seniorencomplexen onveilig bij brand: 'We moeten ouderen er letterlijk uit slepen'

21-06-2019 06:51 [Veiligheid en recht](#) Auteur: [Jan Salden](#)

De huidige wet- en regelgeving beschermt bewoners van seniorencomplexen onvoldoende tegen de risico's van brand. Al jaren dringt de brandweer bij het ministerie van Binnenlandse Zaken aan op aanscherping van de voorschriften. Vooral nog tevergeefs.

Voor de enorme rookvorming is een groot probleem, stelt lector Brandpreventie René Hagen. "We zien steeds vaker dat de rook zich snel over een heel gebouw verspreidt. Voor de oudere bewoners maakt dat het moeilijk om te vluchten en voor de brandweer wordt het bijna onmogelijk iedereen er uit te halen." Volgens Hagen, die spreekt namens het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV), wacht de overheid te lang met aanscherping van de regels, terwijl diverse onderzoeken de noodzaak al hebben aangetoond.

LEES OOK

- [Brandweerman Remco evacueerde 160 ouderen uit een brandend flatgebouw: 'Dan is het chaos'](#)

Ouderen kunnen niet vluchten

Met grote regelmaat leiden branden tot een dermate grote rookontwikkeling dat complete seniorencomplexen moeten worden ontruimd. "Daar zitten dan honderd mensen in een gebouw dat stijf onder de rook staat. Allemaal ouderen die elkaar ook niet kunnen helpen." Dat levert volgens Hagen schrijnende taferelen op. "We moeten ouderen er letterlijk uit slepen. Het is bijna mensonterend, maar het kan niet anders. Voor de mensen is het traumatiserend. Ze durven soms niet eens meer terug in hun huis."

Het IFV deed 3 jaar geleden al onderzoek naar branden in 77 seniorencomplexen nadat er in het Nijmeegse complex De Notenhout vier doden vielen. Het instituut concludeerde dat in seniorencomplexen de praktijk niet met de regelgeving strookt: bewoners zijn niet in staat te vluchten door de rook, terwijl deze zich wel snel verspreidt.

Veel brandslachtoffers

Volgens Hagen hebben bewoners weliswaar een eigen verantwoordelijkheid voor veilig gebruik van de eigen woning, maar laat de overheid nog steken vallen. "Voorbij de voordeur moet de overheid zorgen dat het goed is. Dus: rook zoveel mogelijk tegenhouden, korte vluchtwegen. De wetgever moet daar stappen zetten, maar dat doen ze nog niet heel accuraat."

Hagen wijst op het toenemend aantal brandslachtoffers onder ouderen. "Meer dan de helft van de doden en gewonden is boven de 65, terwijl die groep nog geen 20 procent van de bevolking vormt. Als we nog tien jaar wachten is dit probleem zo groot dat je het niet meer oplost."

Op deze kaart zie je een aantal opvallende branden in seniorencomplexen in 2018-2019.

Strengere eisen voor nieuwbouw

Minister Kajsa Ollongren van Binnenlandse Zaken laat in een reactie weten bezig te zijn met aanpassing van de bouwregels. Zo worden er zwaardere eisen gesteld aan de 'rookweerstand' van brandwerende scheidingswanden en worden er drangers verplicht gesteld bij toegangsdeuren van woningen. Wel erkent ze dat deze eisen voornamelijk alleen gelden voor *nieuwe* gebouwen. Bij bestaande gebouwen heeft de gemeente mogelijkheden aanvullende eisen te stellen.

De minister wijst er verder op dat ouderen ook zelf verantwoordelijk zijn voor een veilige thuissituatie. Gemeenten zouden hen daarbij kunnen helpen. Er loopt nog onderzoek naar nieuwe eisen om de vluchtveiligheid van senioren te verbeteren. Daarover wordt de Tweede Kamer binnenkort geïnformeerd.

LEES OOK

- [Ouderen veel vaker slachtoffer bij woningbrand](#)

Beter voorspellen

Om de verspreiding van rook beter te kunnen voorspellen, gaat het IFV samen met de Veiligheidsregio Utrecht twee weken lang experimenteren in een leegstaand woonzorgcomplex in Oudewater. Zo wordt de rookontwikkeling bij verschillende soorten meubilair getest en wordt de effectiviteit van rookwerende deuren onderzocht.

Hagen hoopt het ministerie daarmee het laatste zetje te kunnen geven. "In Den Haag wordt wetgeving wel een beetje als een heiligdom beschouwd, waar je niet te snel aan mag komen. Ze zoeken het sneller in gedragsverandering. Maar daar win je niet alles mee. Het zit hem juist in de samenhang van ander gedrag, brandveiligere meubels én betere rookwering zodat je veilig kunt vluchten. Voor dat laatste heb je toch echt wetgeving nodig."

<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/seniorencomplexen-onveilig-bij-brand-we-moeten-ouderen-er-letterlijk-uit-slepen/>

Ouderen veel vaker slachtoffer bij woningbrand

12-09-2018 14:00 **Binnenland** Redactie: Liz Dautzenberg, **Marchje Oldenbeuving**
Verslag: **Roos Oosterbaan, Kimo Demoed**

Sigaretten roken op de bank of in bed, onvoorzichtigheid met koken of bij de open haard: voor je het weet staat je huis in lichterlaaie. In de afgelopen tien jaar kwamen 311 mensen om bij 287 woningbranden. Ouderen zijn het vaakst slachtoffer bij deze branden. Hoe kunnen we de brandveiligheid bij deze kwetsbare groep optimaliseren?

Bastiaan Langver is thuiszorgmedewerker en was in november 2015 toevallig ter plaatse toen er een brand uitbrak in een aanleunwoning van verpleeghuis Gooiers Erf in Hilversum. Hij had een waakdienst bij een terminale bewoner en merkte een brandlucht op. *"Er bestaat geen protocol voor een dergelijke situatie bij de aanleunwoning, daarom heb ik gewoon gehandeld met mijn logisch verstand."* Bastiaan riep collega's op, belde 112 en begon met het evacueren van de bewoners. Voor één bewoner was het te laat.

Regelgeving

Langver vindt dat bij de aanleunwoningen voor ouderen nog winst te behalen valt op het gebied van brandveiligheid: *"Er zijn daar geen gestructureerde maatregelen. In het pand waar de brand uitbrak waren op de gang brandblussers, branddeuren en een centraal brandmeldsysteem."* De regelgeving zou volgens de thuiszorgmedewerker scherper kunnen: *"In de woningen zelf is het precies zoals bij veel mensen thuis: de ene heeft wel een rookmelder, de ander niet."*

Bordspel als brandpreventie

In woonzorgcentrum Hof en Hiem in Joure is een zogenaamd Brandmeester-bordspel ontwikkeld, om senioren duidelijk te maken wat te doen als er brand uitbreekt. *"Door dit spel worden symbolen die met brandveiligheid te maken hebben duidelijk."* Door het spel te spelen leren bewoners onder andere waar de nooduitgangen zich bevinden in het pand. *"Iets passief zien op een scherm is toch anders: een interactief spel werkt beter"*, aldus een bewoner.

<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/ouderen-veel-vaker-slachtoffer-bij-woningbrand/>